

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 4

Kokous 5/2022

Pöytäkirja

Aika 2.6.2022, klo 12:32–15:33
Paikka Etäkokous, Microsoft Teams
Jakelu Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 4

Jäsenet ja (varajäsenet) **läsnäolleet tummennetulla**
Olli Ruoho, puheenjohtaja, Eläinten terveys ETT ry
Juha Nousiainen, varapuheenjohtaja, Valio Oy

Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
(**Marjukka Mattio**, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry)

Jonas Laxåback, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.

Tarja Koskela, Itä-Suomen yliopisto
(Annika Lonkila, Itä-Suomen yliopisto)

Jarkko Niemi, Luonnonvarakeskus
(Matti Pastell, Luonnonvarakeskus)

Anna Valros, Helsingin yliopisto
(**Jarmo Valaja**, Helsingin yliopisto)

Salla Tuomivaara, Kriittisen eläintutkimuksen verkosto
(Jari Kärkkäinen, Turun yliopisto)

Taina Mikkonen, Ruokavirasto
(Jaana Mikkola, Ruokavirasto)

Minna Lemettinen, Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
(Sofia Väärikkälä, Lounais-Suomen Aluehallintovirasto)

Heidi Kivekäs, Animalia ry
(Veikka Lahtinen, Animalia ry)

Kati White, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
(Maria Lindqvist, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Jaana Kiljunen, ProAgria Keskusten Liitto ry
(**Essi Wallenius**, Armenta Benessi)

Tuomas Herva, A-tuottajat
(**Anne Ollila**, Paliskuntain yhdistys)

Matti Kalervo, Kesko Oyj
(Sari Ristaniemi, SOK)

Timo Niemi, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
(Juha Beurling, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry)

Susanna Ahlström, pysyvä asiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Terhi Jääskeläinen, Ruokavirasto
Saara Kupala, pysyvä asiantuntija, eläinsuojeluasiamies
Satu Raussi, sihteeri, Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Luonnonvarakeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:32.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Todettiin kokouksen osallistujat.

3. Edellisen kokouksen, 31.3.2022, pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Kannanotto lihanautojen hyvinvoinnista

Neuvottelukunta muotoili kannanoton maa- ja metsätalousministeriölle kuivikkeiden saatavuudesta ja lihanautojen hyvinvoinnista. Kannanottoluonnokseen otetaan mahdolliset viimeiset kommentit 8.6.2022 mennessä, jonka jälkeen puheenjohtaja lähettää kannanoton ministeriöön.

5. Neuvottelukuntien yhteinen hyönteiskannanotto

Neuvottelukunta muotoili tuotantohyönteisten hyvinvointia koskevan osan eläinneuvottelukuntien yhteiseen hyönteiskannanottoon. Sihteeri toimittaa tekstin tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan puheenjohtajalle ja sihteerille.

6. Ajankohtaista maa- ja metsätalousministeriöstä, *Susanna Ahlström, mmm*

Ranska julkaisee yhteenvedon puheenjohtajuuskautensa aikana keräämistään eläinten hyvinvoinnin hyvistä käytännöistä sekä eläinten hyvinvointiin liittyvistä koulutus- ja tutkimustarpeista.

Hallituskumppaneiden kesken on syntynyt yhteisymmärrys siitä, millaisena eläinten hyvinvointilain esitys viedään eduskuntaan. Laki käsitellään eduskunnassa todennäköisesti elokuussa. Viime hetken tiukka kysymys esityksessä oli karjuporsaiden kirurginen kastraatio ja sen vaihtoehdot. Nyt esitetään, että karjuporsaiden kirurgisesta kastraatiosta luovutaan kokonaan 12 vuoden siirtymäajalla. Ennen siirtymäajan päättymistä kirurgisen kastraation yhteydessä tullaan vaatimaan puudutusta ja kipulääkitystä. Puudutuksen vaatimukseen tulee neljän vuoden siirtymäaika. Siirtymäaika tarvitaan, koska asia vaatii eläinlääkintälainsäädännön muutosta sekä puudutteen käytön opettelua. Karjanhoitajien tulee päteväytyä puudutteen käyttöön. Maa- ja metsätalousministeriö kustansi Kantarin toteuttamaan kuluttajakyselyyn (kuluttajapaneeli, jossa reilu 1 000 vastaajaa) kysymyksiä immunokastratiosta. Kysymykset muotoiltiin Luonnonvarakeskuksen ja Eläinten hyvinvointikeskuksen kanssa. Vastaajista 62 % oli sitä mieltä, että kirurgisesta kastraatiosta pitää luopua, 10 % oli asiasta eri mieltä, ei osaa sanoa eli EOS vastaajien osuus oli 23 %. 57 % vastaajista voisi ostaa immunokastroidun sian lihaa tai siitä tehtyjä tuotteita, EOS vastaajien osuus tässä kysymyksessä oli 21 %. Vastaajista 47 % ostaisi mieluummin immunokastroidun kuin kirurgisesti kastroidun sian lihaa, vajaa 9 % ostaisi mieluummin kirurgisesti kuin immunokastroidun sian lihaa, ja 32 % ei osannut tähän sanoa. Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että immunokastratiion hyväksyttävyyttä kuluttajien kesken kasvaa sen mukaan, miten paljon informaatiota immunokastratiosta annetaan. Vastaajista 13 % ei ostanut tai syönyt sianlihaa. Tulokset kyselystä ovat ministeriöllä raakadatana, ja ne tullaan julkaisemaan esimerkiksi Eläinten hyvinvointikeskuksen blogikirjoituksena.

Kanojen suojelusta annettua valtioneuvoston asetusta ollaan muuttamassa munivien kanojen emojen ja kananpoikasten säädösten osalta. Esimerkiksi munivien kanojen emojen pesätilavaatimus muutetaan samaksi kuin munivien kanojen pesätilavaatimus. Tähän asti emoilla on ollut suurempi pesätilavaatimus. Uudistettu asetusta on valmiina valtioneuvoston hyväksyntää varten. Tuotantokanien hyvinvointia koskeva

valtioneuvoston asetus ei ole viime aikoina edennyt. Turkiseläinten suojelun asetuksen uudistus on ministeriössä yhä työn alla.

7. Ajankohtaista eläinsuojeluasiamieheltä, Saara Kupsala

Jalostus ja eläinten hyvinvointi seminaari järjestettiin 23.-24.5.2022 Helsingissä Säätytalossa hybriditapahtumana eläinsuojeluasiamiehen ja Eläinten hyvinvointikeskuksen yhteistyönä. Seminaarin kansainvälisistä puheenvuoroista toinen käsitteli munivien kanojen rintalastamurtumia. Seminaarin tallenne on nähtävissä 7.6. asti Eläinten hyvinvointikeskuksen YouTube kanavalla. Osa esityksistä tullaan tekstittämään ja ne jäävät näkyville pidemmäksi aikaa.

Eläinsuojeluasiamies osallistui Euroopan eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien EuroFAWC kokoukseen Saksassa 30.-31.5.2022. Agendalla kokouksessa oli esimerkiksi eläinten tuntemiskyky ja luokittelu tuntemiskyvyn mukaan. Muutaman maan neuvottelukunta oli määritellyt tuntemiskykyiset eläimet. Selkärankaisten eläinten lisäksi tuntemiskykyisten joukkoon luokiteltiin pääjalkaiset eläimet sekä 10-jalkaiset äyriäiset, jotka täyttävät erilaiset tuntemiskyvyn kriteerit. Kokouksessa keskusteltiin eläinten tainnutus- ja lopetusmenetelmistä esimerkiksi rapujen lopetukseen liittyen. Eläinsuojeluasiamiehen blogissa ilmestyy myöhemmin kirjoitus kokouksessa käsitellyistä asioista.

8. Perintö seuraavalle neuvottelukunnalle

Puheenjohtaja ja sihteeri tekevät toimintakertomuksen neuvottelukunnan kaudesta. Toimintakertomukseen liitetään toiveita seuraavan neuvottelukunnan käsiteltävistä asioista. Seuraavia teemoja esitettiin tulevan neuvottelukunnan käsiteltäviksi:

- Hiilidioksiditainnutus eri eläinlajeilla, erityisesti kasvatetuilla kaloilla
- Kasvatettujen kalojen hyvinvointi
- Turkiseläinten hyvinvointi ja tarvittaessa kannanotto uudistettavaan turkiseläinten suojelun asetukseen
- Eläinlajikohtaisten asetusuudistusten seuraaminen ja tarvittaessa kannan ottaminen niihin
- Munivien kanojen rintalastamurtumat ja rintalastamurtumien tilanne Suomen osalta
- Porojen lisäruokinta ja sen tukeminen
- Tarhamehiläisten ja kasvintuotannossa pölyttäjinä käytettävien kimalaisten hyvinvointi
- Ratkaisuja eläintuotannon käytännön hyvinvointiongelmiin ja puuttuminen rajoitteisiin, jotka ovat hyvinvoinnin parantamisen tiellä
- Kannustimia eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja olemassa olevien esteiden poistamiseksi

9. Muut asiat

Puheenjohtaja kiitti neuvottelukuntaa aktiivisesta osallistumisesta kuluneella kaudella.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:33.

17.6.2022
Olli Ruoho
puheenjohtaja

Satu Raussi
sihteeri